

SAYI: 1061 Telefon: Bağımsız: 20827 — İdare Müdürü: 23300
İstanbul Nuruosmaniye No. 54

En Son Telgrafları Ve Haberleri Veren Akşam Gazetesi

Sahip ve Başmuharriri: ETEM İZZET BENİCE YIL: 3

Finler bir Sovyet fırkasını daha inhizama uğrattı, bir fırka da aynı müşkül vaziyette bulunmaktadır

Millî korunma kanununun tatbikine geçilmesi piyasaya derhal tesir etti

İsveç'in Ürkekligi

İsveç Kralının beyannamesi bir bakıma göre Simal davasını bertaraf etmenin tedbirini değildir; Simal devletlerinin Avrupa harbinin dışında kalmaları ihtimalini zayıflatan alametler vardır.

Yazar: ETEM İZZET BENİCE

Avrupa harbinin en çok karıştırdığı ve mukadderatını olduğu kadar halihazırını da tehdit ve ızrar ettiği bölge, Simal bölgesidir. Sovyet - Fin harbinin de inzi - mamı ile bütün bütün karışık ve tehlikeli bir istikbale doğru giden bu bölge devletlerinin vaziyetleri muhtelif hadiseler karşısında da günden güne vahamet iktisap etmektedir.

Harbin patlaması ile Baltık devletlerinden bulunan Letonya, Estonya, Litvanya hemen hemen istikballerinden mahrum edilmiş bir hale getirildikleri gibi henüz akademi ve Sovyet ve Alman hareketlerinin neticesine bağlı sayılmakla birlikte, Finlandiya hayat hakkı ve istiklal için kendi payı ve hami ile nisbet ve tesavi kabul etmez bir hadireye çıkmıştır.

İsveç, Norveç gibi devletler ise henüz bitaraf olmalarına ve bu bitarafa sıkışıkya sarılmalarına rağmen bilhassa harbin başından beri ticaretleri hemen hemen mahvolmuş ve bilhassa gemi ziyatı bakımından pek ağır kayıplara uğramışlardır. Danimarka, Holanda gibi devletler ise hem deniz vasıtalarını kaybetmekte devam ediyorlar, hem de daimi bir taarruz ve tevacüz tehlikesi içinde bulunuyorlar. Harp çıkmadan önce ve harp çıktıktan sonra bu devletlerin Simal devletleri grup halinde müteahhit ve müteahhit hat reket edebilecekleri umulabilirdi. Nitekim, harbe takaddüm eden günlerde ve harpten sonra gerek Hel-sinki'de, gerek Oslo'da Simal devletleri Haricîye Nazırlarının ak - kuşvetleri toplantılar bu kanaati idi. Fakat, ilkönce bir kısım Bal - tıkt devletlerinin Sovyet Rusya le - tih bir harbi patlamaz İsveç - Norveç - Danimarkanın bitaraf - lık kararını ilân etmeleri bütün bu kanaat ve tahminleri sarstı, müte - masına bir Simal cephesinin kurul - masına imkân olmadığını gözününe koydu. İsveç Kralının, şimdiki be - yannamesi ise bütün bütün vaz - iyetin tarihini eylemekte ve İsveç'in kayıtsız ve sartsız Fin harbine mü - kalacağını bildirmektedir. Kralın - diya ile askerî bir teşkilî meseide - bulundukları takdirde harbin Simal - ve harbin İskandinavya bölgesini - atıdıkları. Ancak, İsveç Kralının - beyannamesi bir bakıma göre nor - mekle beraber Simal davasını bü - tün tehlikeleri ile bertaraf etme - nin tam tedbirini değildir.

Simal devletlerinin Avrupa har - binin dışında kalmaları ihtimalini - tan alametler rağmen zayıfla - harbinin ikinci safhasının ne ola - cağı bugünden malûm olmadığı - sindenki tahşidatları da bütün bü - tün manasız olmamak gerektir. Sovyet - Alman iktisadi anlaşma - larını takip eden gizli askerî madde - derde İsveç'e imtihat edildiği tak - rinde İsveç ve Norveç için Alman - pis edilen bazı mülâhazalar mev - cut ve varit olduğu gibi İsveç'in demir cevherleri bilhassa Alman -

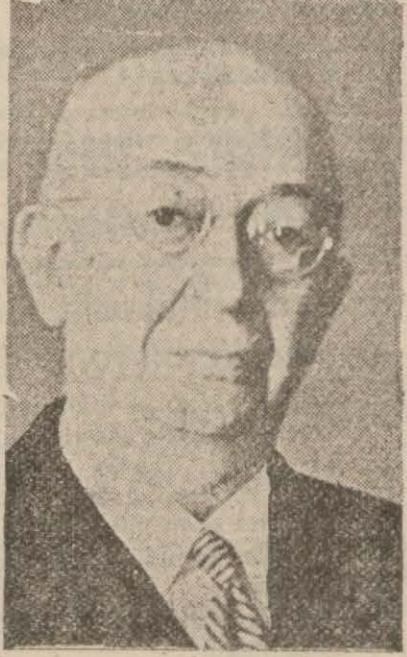
Yeni nizamnamelerin gelmesi bekleniyor

Kanunun şumulüne giren suçların muhakeme - leri bütün davalara takdimen rü'yet edilecek

Ankara 21 (Hususi muhabiri - mizden) — Başvekelet'in teb - liği mucibince, millî korunma ka - nunu 19 şubattan itibaren tatbik - mevkine konulmuş bulunmakta - dır. Alâkadar Vekâletler kanunun - tatbiki icaplarından olan hazırlık - larını yapmışlardır. Ticaret ve Zi - raat Vekâletleri alınacak tedbir - lere ait kararnamele Başvekelete - bildirmişlerdir.

Başvekelette teşekkül eden ko - mite, kanunun hükümlerine ait ka - rarlarını önümüzdeki günlerden itibaren tatbika başlayacaktır. Hü - kümet, kanunun tatbikine geçil - diğini bir tezkere ile Millet Mec - lisine bildirmiştir.

Diğer taraftan bu kanun hüküm - leri dairesinde İcra Vekilleri He - yeti tarafından ittihaz olunan ka - rarları hazırlamak ve alâkâh Ve - kâletler arasında iş birliği temin etme küzere koordinasyon heyeti - teski edilmiştir. Başvekilin reis - liginde bulunan bu heyete Maliye, (Devamı 3 üncü sahifede)

Koordinasyon heyetine riayet edecek olan Başvekil Dr Refik Saydam

Almanya, Holanda hududundaki bütün münakaleyi kesti

Harbin bidayetinden beri, Almanlar müttefiklere ve bitaraflara ait bir milyon tona yakın vapur batırdı

Paris 21 (Hususi) — Alman - Holanda hududu arasındaki bütün münakale, Almanlar tarafından kesilmiştir. Zaten mahdud olan münakalelere, şimdi en zaruri vaziyetlerde müsaade edilmektedir.

HOLANDA ÜSTÜNDE BİR ALMAN TAYYARESİ

Londra 21 (Hususi) — Lâheyden bildirildiğine göre, bir Alman tayyaresi yeniden Holanda toprakları üzerinden uçmuştur.

Holanda tayyareleri derhal ha - valanarak takibe c krus ve Alman tayyaresine karşı ateş açmıştır. Al - man tayyaresi, kaçmış, huduttan - geri dönmüştür.

TAYYARE AKINLARI

Londra 21 (Hususi) — Brem radyo difüzyon postasının İngiliz tayyarelerinin uçuşu üzerine sus - tuğu zannedilmektedir.

14,20 ile 14,30 arasında Hamburg postası da birdenbire neşriyatını kesmiştir.

BALIKCI GEMİLERİNE MİTRALYÖZ ATEŞİ

Londra 21 (Hususi) — On iki Alman tayyaresi Simal denizinde balıkçı gemilerine mitralyöz ateş - açmışlardır. Bir İngiliz harp ge - misinin gelmesi üzerine kaçmış - lardır. İnsanca zayıt olup olma - dığı belli değildir.

DENİZLERDE

BİR HAFTADA BATIRILAN VAPURLAR

Londra 21 (Hususi) — Resmen bildirildiğine göre, pazar günü gece yarısı nihayetlenen geçen hafta zarfında, Almanlar beşi İn - giliz, on beşi bitaraf olmak üzere yirmi vapur batırmışlardır. Bu vapurlar mecmuu tonu 86,077 dir. Batan İngiliz gemilerinin tonu 39,276, diğerlerinin 46,901 tut - maktadır. Bu 86,077 ton harbin başlanğı - cındanberi bir haftada batırılan vapurların en kabariğidir.

Tas ajansının bir tekzibi

Moskova 20 (A.A.) — Tass ajansı tebliğ ediyor:

İtalyan Stefani ajansı, Sovyet müfrezelerinin Kafkasya - Türk hududunu geçtiklerine, Türk makamatının bu geçiş sebeplerini tenvir için müfrezeler gönderdi - ğine ve fakat Türklerle Ruslar a - rasında müsademe olmadığına dair İstanbul mahrecile bir haber yay - mıştır.

Tass ajansı bu haberi uydurma ve marazi tavsif eylemeğe salâhi - yettardır.

Anadolu ajansının notu:

Anadolu ajansı, Ankara meha - fûlinin de Tass'ın bu tekzibine iş - tirak ettiğini istihbar eylemektedir.

Hem zehirlendi, hem yandı

Dün Üsküdar'da Kepeçdede ma - hallesindeki vangın yerinden geç - mekte olanlar, burada bulunan bir mahzenden fena bir koku ve du - manın çıkmakta olduğunu göre - rek polise haber vermişlerdir. Mahzene giren polisler bir ada - mın ölü olarak yatmakta ve yan - maktâ olduğunu görmüşlerdir.

Yapılan muayene ve tahkikat neticesinde Zonguldaklı Hüseyin oğlu Kâzım olduğu anlaşılan bu adamın ısınmak için mahzende yakmış kömürden zehirlenerek öl - düğü ve öldükten sonra da alin - daki otların tutuşmasıyla yandığı tesbit edilmiştir.

Finler şehirler halkı için bitaraf bir mıntaka ihdasını istediler

Mareşal Mannerheim yirmi beş güne kadar buhranlı zamanların geçeceğini söylüyor

Helsinki halkı dün bütün gün sığınaktan çıkmadı

Londra 21 (Hususi) — Helsin - kiden gelen malûmata göre, imha - edilen 18 inci Sovyet fırkasından maada, 164 üncü Rus fırkası 'a aynı vaziyete düşmüş bulunma - tadır. Bu fırka nevmidane bir mukavemet göstermektedir. Fır - kanın iase yolları kesilmiştir, an - cak Rus tayyareleri erzak atmak - tadır.

Bu fırkaların efradı ölmüş bey - erlerin ellerini yemekteldirler. Bir kayak müfrezesi 10 zayıta mu - kabıl 300 Rus öldürmüş, 160 esir almıştır. Esirler arasında yüksek rütbeli bir zabıt te vardır. Kuhno mıntakasından 54 üncü fırkanın da üsleri ile muvasalası ke - (Devamı 3 üncü sahifede)

Fin neferleri bir ormanda ısınmağa çalışıyorlar...

SON DAKİKA

Berlin, nutku nasıl karşıladı?

Berlin 21 (A.A.) — Yarı resmi bir membadan bildirildiğine göre, Çemberlayn tarafından Norveç'e yapılan hücumların jessing Fior - d'unda vuku bulan İngiliz taarru - zunun bilhassa siyasi bir maksatla yapıldığı meydana çıkardığı siyasi mahfillerde söylenmektedir. Bu mahfillere göre, İngiltere Norveç'in bitarflığını cehren ihlâl etmek suretile bu memleketi bitarflıktan ayırmak istemistir. İngiltere Baş - vekili Norveç'e yaptığı polemiki hukuku düvelin mevcut olmanın ehkâmına istinat ettirmektedir. Çemberlayn'ın Norveç'i Alman harp gemilerine müdahale etme - mekle itham etmesi İngilterenin şimdi açığa bitarafların yard - mını temin etmek istemesinden ileri gelmektedir.

Lehlilerin emlakı

müsadere ediliyor

Bern 21 (A.A.) — Öğrenildiğine göre B. Göring, mühim bir emir - name imzalamıştır. Bu emirname - (Devamı 3 üncü sahifede)

KISACA

Evdeki pazarlık!

Sovyetlerin Kafkasyada tahşi - dat, istihkâm, hazırlık yaptıkları - dan en çok bahsedilen İtalyan Ste - fani ajansındır.

Bu sefer de Sovyet kâf'alarının Türk hududundan içeriye girdik - lerini haber vermiş. Sovyet ve Türk ajansları bu haberi mütte - hiden yalanlıyor ve:

— Uydurmadır.

Diyorlar. Bizim mahut arkadaş ile konuşuyorduk da:

— Yalnız uydurma değil, mü - retteb...

Dedi ve... şunu ilâve etti:

— İtalyan ajansının evdeki pa - zarlığında Kafkasyada bir hâdise çıkması vardır. Bu aynı zamanda belki bir temenninin tahakkuku arzusunun ifadesidir de. Fakat, evdeki pazarlık ekseriya çarşıya u - yu gibi ebi - her vakit papas pîlav yemez... dedikleri de birçok saçma dilekler karşısında meşhur lâkırdıdır! *

Altmark hâdisesinden sonra

Norveç sahillerinde İngiliz harp gemileri dolaşiyor

Bundan böyle bu sularda Alman gemileri serbestçe dolaşamayacak

Oslo 21 (Radyo) — Norveç sa - hillerinde birçok İngiliz harp ge - milerinin dolaştığı görülmüştür. Büyük Britanya hükümetinin, bun - dan böyle Alman ticaret gemile - rinin Norveç sularında serbestçe seyrüsefer etmelerine müsaade et - meyeceği anlaşılmaktadır.

ÇEMBERLAYN'IN SÖZLERİ

Londra 21 (Hususi) — Dün,

Çemberlayn avam kamerasında Altmark meselesi hakkında İngiliz hükümetinin noktai nazarını izah etmiştir.

Başvekil 300 İngiliz esirini kur - taran İngiliz bahriyesini alkışlar arasında selâmladıktan sonra, de - mıştır ki:

«Norveç hükümetinin hareketi, (Devamı 3 üncü sahifede)

ÇERÇEVE

Hani sakalım?

Politika ve harp hâdiseleri o - tarzda inkişaf ediyor ve o tarz - da inkişaf edeceğe benziyor ki neticede okuyucularımızdan, ba - na üç katlı (Son Telgraf) ida - rehaneşi boyunda bir aksakal ısmarlamalarını istiyeceğim.

Almanların Polonyaya saldır - dığı 1 Eylül 1939 tarihinde ve İngiltereyle Fransanın Alman - yaya karşı harp haline girdiği 3 Eylül günü ben, yedi ay ev - veiipdenberi devam eden teş - his ve iddiaları bir anda tahak - kuk etmiş bir muharririm. Hem de öyle bir muharrir ki, Türkiye'de benimle aynı fikirde tek yazıcı yoktu.

(Son Telgraf) da yazı yazmı - ya başladığım 28 ağustos 1939 tarihindenberi siyasi çerçevede ulaştığım ana hükümler şunlar oldu:

1— Rusya ve Almanya, sade aralarındaki birbirine işleme - mekle taahhüdile kalmıyacaklar, bütün dünyaya karşı siyasi ik - tısadı, askerî elbirliğine geçe - cektelerdir. (Eylül 1939 da verdiğim hü - küml! Bugün tezahür safha - sında.)

2— Amerika, büyük garp de - mokratlarını sıkıntıda görmeğe baslar başlamaz, demokratlar safında paldır küldür harbe gi - recektir. Yıllardanberi bugünü bekliyen Japonyanın da, bu harp içinde nasıl olsa Siberya demir madenlerine doğru sark - ması mukadderdir. (Yine Eylül 1939 da verdiğim hü - küml! Amerikaya ait kısmı bugün tezahür safhasında.)

3— İtalyanlar, nihayet irki intifai, mefkûrevi saikler yü - zünden Almanyadan ayrılacak ve tedricen demokratlar safına - da yer alması başlayacaktır. (İkincitesinden 1939 da verdi - ğim hükm! Bugün tamamlan - tezahür safhasında.)

4— Finler, kendi ordu kıy - metlerinden değil, yeni Rus ordusunun kıymet derecesinden dolayı hic de Polonyaya benze - miyecekler ve kahramanca mu - kavemet edeceklerdir. (Finlandiya taarruzunun ü - cüncü günü verdiğim hükm! Bugün yüzde yüz sabit.)

5— 1940 ilkbaharı, büyük ka - rsmmanın mev - mi olacak, önü - müzdeki ilkbaharda saflar bü - tün vüzühile belirecek ve bir - birine girecektir. Avrupa ve peşinden çihan harbinin siktet merkezi, galip ihtimalle yakın sark ve Balkanlarda verilecektir. Bir tarafta Bakü istikameti, öbür tarafta da koca Balkan dağ - ları en ehemmiyetli sahaları temsil edeceklerdir.

(3 - 4 aydır sık sık verdiğim hü - küml! Anhyanlarca artık te - zahüre başlamış olan bu hük - mün ilk tahakkuk safhasına bence en fazla iki ay kalmıştır.)

Yukarıdaki 5 madde, uzun ve girift hesapların muhassası! Bu 5 madde tamamlan yerine geldikten sonra okuyucularım bana 3 katlı (Son Telgraf) ida - rehaneşi boyunda bir aksakal ısmarlamalıdır. O zaman cep - hede bile olsam sakal adresime gönderilebilir.

NECİP FAZİL KISAKÜREK

HİKAYE

Ya Tifoya tutulursa?

Çeviren: MUAMMER ALATUR

Necmi Gözütek çoktan hazırlanmıştı. Kendilerini öyle yemeye davet eden Tahir Bizimkilerin evine gitmek için karısı Cavidanın tuvaletini bitirmesini bekliyordu.

— Haydi artık yahu!
Cavidan oralar da değildi. Kocasının sabırsızlanmasına aldırış bile etmeden nihayet giyindi, kuşandı. Tam çıkacakları sırada:

— Ha! dedi, dur, sen kalın fanilâni giydin mi? Necmi?

Necmi durakladı. Evet, kalın fanilâsını giymiş miydi, giymemiş miydi? Henhalde birşey giymiş olacaktı.

Karısı başını salladı: —

— Ah, siz erkekler! Bir türlü adam olamazsınız. İnsan bu havada kalın fanilâsı sokaka çıkar mı? Ya nezle, ya maazallah tifoya, zatürreeye, zatülcenbe, ne bileyim, Allahın verdiği binbir hastalıktan birine yakalanırsan benim halim ne olur? Kış günleri bu, hiç sakaya gelir mi?

Necmi kendisini yokladı. Evet fanilâ giymişti ama, ince fanilâ! — Canım sen de! dedi, biz harp görmüş, geçirmiş insanlarız. Öyle ufak tefek soğuklar bize viz gelir.

Cavidan boyuna sövleniyordu: — Sen yine öyle dersin! Bu havada insan kalın fanilâ giymeden sokaka çıkar mı? Ya bir hastalığa tutulursan...

Necmi saatine baktı: — Canım karıcığım! dedi, artık uzun etme! Zaten gec de kaldık. Ortaya şimdi bir de fanilâ hikâyesi çıkarmanın zamanı mı ya?

— Vallahi Necmi, günah ben den gitsin. Eğer üşürsen, bir şey olursan... Üstüne tövbe, yine derdi bana düşecek.

— Biz demir yapıp adamlarız dedik ya! Sen merak etme! Haydi yürüyelim de Tahiri bekletmiyelim.

Cavidan silkinerek öne geçti: — Ya üşürsen, ya sana bir şey olursa Necmi, sonra benim halim ne olur?

★
Tahir misafirlerine hakikaten güzel bir sofraya hazırlanmıştı. Yediler, bol bol konuştular. Hep havaların bozukluğundan, hele İstanbul havasına hiç emniyet edilmemesi lâzım geldiğinden, yağmurlardan, tuğyanlardan, feyzanlardan, kardan, kıydan, baharın ne zaman geleceğinden bahsettiler.

Demindenberi endişe ile sağa sola ve arada bir de kocasına bakan Cavidan, ev sahibinin karısına dedi ki:

— Canım Muallâ, oda sıcak diye kapıyı açtınız ama, bu doğru değil! (Gözü ile kocasını işaret ederek) Bizim hazret bugün kalın fanilâsını giymeden buraya geldi. Ya tifoya yakalanırsa?..

(Muallâ hemen kalktı, kapıyı kapadı.)

Fakat Necmi de karısının bu lüzumsuz hareketinden son derece mahcup olmuştu. Karısına şöyle bir tatlı sert baktı, sonra Muallâya dönerek:

— Bu bizim bayanlar habbeyi kubbe yaparlar, siz aldırış etmeyin hanımefendi, dedi.

O zaman ev sahibi Tahir kendisine bir vazife düştüğünü idrak ederek, yerinden kalktı:

— Necmi, dedi, sen oradan kalkıp buraya otursan, daha iyi olur. Biz de demir yapıp insanlarız.

Necmi bu sözde ısrarcı ama, belli etmedi.

— Rahatsız olma kardeşim. Ben sağlam adamım, dedi. Umumi harpte biz...

Cavidan hemen kocasının sözünü kesti.

— Sen onun söylediklerine al-dırma Tahir bey. Ben malımı bil-

Faydalı Bilgiler

Bağadan yapılan süs eşyasını temizlemek

Bağa, Selüoit ve kemikten bir çok süs eşyası yapılır: Tarak, toka, saç buklelerini tutturmak için firkete ve iğne, çanta, sigara kutusu, ilâh...

Bağadan yapılan şeyleri temizlemek çok kolay ve sadedir. Vakit vakit bir parça pamuk üzerine bir kaç damla zeytinyağı akıtıp oğuşturmak kâfidir. Çok kirli ise, zeytinyağı içerisinde bir gece bırakmak iktiza eder.

Selüoitler de kendi tozu ile temizlenir. Lüzumsuz bir parça Selüoit döğmeli, toz haline getirmeli, bununla oğusturmalı.

Fildişi veya kemikten mamul gerdanlık, bilezik, boros, ilâh.. gibi şeyleri temiz tutmak için birçok usuller vardır:

1— Birçorba kaşığı tebeşir tozuna, bir çorba kaşığı kaynar su karıştırılmalı, hamur haline getirmeli. Yumuşak bir fırçayla temizlemek istenilen şeyin üzerine sürmeli, bırakmalı. Kuruduktan sonra bir fanile parçası ile silmeli, parlatmalı...

2— İki saat kadar şap mahlülü içinde bırakmalı, sonra fanile ile kurutmalı.

3— Oksijen karıştırılmış su içerisinde bırakılrsa da bevaızlanır. Kemik şeyleri temizlemek için terebentin ruhuna batırılmalı ve birkaç gün güneşte bırakılmalı.

4— Onun göğsü oldu olası zayıftır. Vallahi şırp diye tifoya yakalanıverir.

Tahir iki tarafın arasını bulmağa çalıştı:

— Necmi, uzun etme, gel buraya otur. Bilirsin ki kadın kısmı her sözünde haklıdır.

Erkekler yer değişti, mesele bitti, yeniden sohbeteye koyuldular. Bu muharebenin daha ne kadar uzun süreceğini görüyorlardı.

Cavidan birdenbire sözkeşti. Kocasına dönerek:

— Necmi, dedi, birazdan eve dönerken bana hatırlat da, eczaneye uğrayıp tentirdiyot alalım.

Kocası şaşırdı: — Ne diye tentirdiyot alacağımız?

Cavidan müstfik bakışlarla: — Ne olur, ne olmaz Necmi, dedi, bu gece arkana süreceğim.

— Allah, Allah.. — Eczaneden çıktıktan sonra da hanı şu bizim, bir iki defa gitti-gitimiz mağaza vardı. Aman oraya uğrıyalım da, sana kalın bir tiftik fanilâ alalım.

★
Karı koca mağazadan çıktılar. Necminin elinde kalın bir tiftik fanilâ, fakat bundan başka altı çift ipek kadın çorabı, bir boynun kürkü, üç tane kombinezon, iki mantoluk, bir tayyörülük, iki çift eldiven, yeni bir el çantası ve saire ve saireyi muhteşim müteaddid paketler vardı.

Bir iki saat mağazanın sıcak havası içinde kalan Necmi, elindeki paketlerle birdenbire soğuk caddeye çıkınca, birbirini arkasına aksırdı:

— Hapsü! Hapsü! Hapsü!
O zaman Cavidan, hakikaten kendisine hak verilmesi lâzım gelen bir insan gibi kabarakarak:

— Ben sana söyledim, dedi, inşallah tifo filân değildir de, söyle hafif bir nezledir..

daima cephe almış bulunuyorlardı.

Bu aşiretlerin beyleri ve ağaları hazır elde edildiklerinden tegallüp eden şahsiyetlerinin ortadan yok edilmeleri muvafıktı.

Fatihin yakını bulunan Zağnos Paşa, Veziriazamın Mahmut Paşanın rakibi idi. Zağnos Paşa; Veziriazamın olamadığından dolayı dilgirdi.

Fakat; Zağnos Paşa, yüksek meziyetlere sahip bir kumandan olduğunda hiçbir vakit Mahmut Paşa derecesinde âlim ve fadıl bir adam değildi.

Zağnos Paşa; Mahmut Paşanın idare tarzını adım adım takip ediyordu. Konyada Mahmut Paşanın halkı siyaneten yaptığı hareketi vesile ittihaz ederek Padişaha şü yolda çektiştiriyordu:

— Padişahım; Mahmut Paşa kullunuz, ehli san'atı iltimas edip Konyada bırakıyor. İradelerinizi yerine getiriyor.

Padişah; bu vazifeyi Mahmut Paşanın üzerinden alarak Mehmet Paşaya verdi. Mehmet Paşa da müstakim bir devlet adamı idi.

Mahmut Paşanın, ehli san'atı yurdundan etmemek için nezdî Padişahi de sukut ettiğini bildiği için yeni vazifesini ifrat derecede ileri götürdü.

Mevlevî Celebilerinden, ulemanın olan bazı zevatı da mahir sanatçıları diyerek İstanbul'a gönderileceklerin listesine ithal etti.

Bu sebepten Karaman uleması ve âyanı ayağa kalktı. Padişaha şikâyetçi oldular.

Fatih; şikâyetleri dinledi. Vaki olan haksızlıkların önüne geçti.

İSTANBUL DEFTERDARLIĞINDAN:

Sıra No.	Mükellefin adı ve soyadı	İşi	Mahallesi	Sokağı	No.	Mitrifi L. K.	Kazanç L. K.	Buhar L. K.
1	Ahmet oğlu Kâşif	Helvacı	Kuruçeşme	K.R.C.	96	136 00	16 20	3 24
2	Muharrem oğlu Ahmet	Fırıncı	Ortaköy	Muvakkit	38	720 00	42 00	8 40
3	Ömer	Meyhaneci		M. Naci	68	63 00	9 45	1 89
4					58	63 00	9 45	1 89
5					58	63 00	5 41	1 08
6	Dimitri Baaf	Halat imalâthanesi		Zincirlikuyu	24	1000 00	288 00	
7	Nerses oğlu Minas	Kundura tamircisi		Derebovu	46	72 00	18 00	3 60
8		tamircisi			46	72 00	7 15	1 43
9	Misak Kazancıyan	İnşaat levazımı		Mesrubat	45	60 00	12 00	2 40
10	Rafet Serva	Yazma boyacı		Eski V. iskelesi	18	180 00	13 28	2 66
11					18	90 00	12 23	2 45
12	Vasil oğlu Kosti	Terzi		Tasbasamak	3	45 00	10 10	2 32
13	İsak	Fırıncı		Dere	63	810 00	197 10	39 40
14	Mehmet oğlu Kızıltan	Kahvehane		Eski V. iskelesi	16	90 00	12 85	1 93
15	Veli oğlu Bekir	Kömcü		Sandalımcıscit	33	45 00	6 03	1 20
16	Celâlettin	Fırıncı		Dere	63	810 00	116 42	23 08
17	Sakip oğlu Niyazi	Kasap		boyu	64	90 00	9 37	1 87
18	Misak Hazneciyan	Enkazcı		Mesrubat	45	60 00	11 00	2 53
19	Ali	Ekmeç bayii		Eski bahçe	16	72 00	8 28	1 66
20					16	72 00	1 60	32
21	Bayram oğlu Hüseyin	Manav			18	72 00	7 5	17
22	Mehmet oğlu İlyas	Ekmeç bayii			18	72 00	2 12	32
23	Süleyman oğlu Haydar	Berber			36	18 00	1 40	28
24	Sarraç oğlu İstiphan	İnşaat levazımı		Bestegâr Ziya	5/7	192 00	6 40	1 28
25	Mişon Avram	Eskici		Büyük şekerçi	36	27 00	6 75	1 55
26	Ziya Kılıç	Kundura tamircisi		Muvakkit	8	81 00	19 44	
27	Ömer oğlu Tahsin	Yazı evi	Yıldız	Hasfırın	20	90 00	21 75	5 00
28					20	90 00	15 68	3 61
29	Mehmet Nuri	Kum deposu		Tuğla	4	9 00	00 90	21 00
30	Ali Terzi oğlu	Kahveci	Hasfırın		40	72 00	5 04	1 00
31	Behlül	Fırıncı			46	800 00	237 00	54 51
32	Mehmet kızı Pakize	Kolacı			12	75 00	18 75	3 75
33	Mustafa oğlu Hıdavat	Tuhafiyeci			18	75 00	18 03	4 15
34	Hakkı oğlu Alâettin	Kundura tamircisi		Vapur iskele	3	60 00	92	18
35	Çığ oğlu Abdullah	Hallaç	Arnavutköy	Fıncalca	23/2	45 00	6 84	1 57
36	Çığ oğlu Kâmil	Hallaç			23/2	45 00	1 00	23
37	Tahsin			Duvaracı	4	72 00	9 25	2 13
38	Kostantin oğlu Masko	Kömcü		Sebzeci Bayram	18	54 00	13 12	3 02
39	Karabet oğlu Hayık	Pastacı		Arnavutköy C.105/1	150 00	45 00	45 00	9 00
40					105/1	150 00	3 94	91
41	Emin	Ekmeç bayii		Satış meydanı	11	99 00	5 77	1 33
42	Avram oğlu Salamon	Kundura tamircisi			9	72 00	15 00	3 45
43	Haçik Dertli			A.R.C.	122	45 00	32	06
44	Panayot Sanara			A.R.C.	60	135 00	19 69	3 94
45	Ahmet Kâşif	Helvacı	Kuruçeşme	K.R.C.	98	63 00	7 56	1 51
46	Mehmet Kortav	Aşçı			70/1	63 00	9 10	2 09
47	Ayhant Kunt	Terzi	Bebek	Tramvay C.	282	75 00	19 80	4 53
48					178	75 00	6 16	1 42
49	Osman oğlu Hikmet	Tütün yün iplik		Hisar C.	96	72 00	28 80	5 76
50	Vasil oğlu Tanas	Kasap		yolu	164	75 00	12 50	2 87
51	Dursun	Kahveci	Cihannüma	Havuzu	17	60 00	11 05	00 00
52	M. Hamdi	Terzi		Yeniçeşme	26	36 00	10 80	2 16
53	Osman	Fırıncı	Dolmabahçe	Cadde	25	540 00	108 00	21 60
54	Ahmet	Anacı	Sinanpaşa	Ortabahçe	3	216 00	48 60	
55	Hakkı oğlu Fahrettin	Berber			45	202 50	23 49	4 70
56	Efnaz	Ebe	Türkali	Dizi sokak	35	60 00	10 01	
57	İbrahim Abdullah oğlu	Kahveci		Besiktas Cad. 61/63	595 00	63 78	12 76	
58	İsmail Halil	Oduncu		Oduncular	5/4	306 06	37 45	
59	Manik Nektar	Sinemacı		Köyü	58	3062 89	381 00	
60	Haçik Dereli	Kundura tamircisi	Arnavutköy	A.R.C.	122	13 19	2 64	61
61	Mehmet Kartal	Aşçı	Kuruçeşme	K.C.C.	70/1	63 00	7 81	1 80
62	Hakkı oğlu Alâettin	Kundura tamircisi	Yıldız	Vapur iskelesi	3	60 00	4 70	94
63	İsmail oğlu İbrahim		Sinanoşa	Şehitasım	66/1	27 00	3 37	78
64					66/1	27 00	3 37	78
65	Celil	Çaycı		Ortabahçe	35/1	108 00	27 00	5 40
66	Eyüp oğlu Sabri	Kunduracı		İhlamur	34/1	48 00	6 00	1 38
67	Alber Baroh	Fransızca muallim		Beşiktaş C.	4	187 50	37 50	7 50
68	Emin Ünler	Tavukçu		Şehitasım	54	45 00	15 18	
69	Müslim Hilmi	Oduncu		Oduncular	4/6	300 43	75 11	15 02
70	Hamit	Aile vâkı ve sineması		Ortabahçe	24/4	468 00	193 20	7 80
71	Murat	Tamirci		Hasfırın	69	156 00	39 00	7 80
72	Hikmet Emin Riva Popolu	Alım satım arzuhal			13	54 00	9 63	1 44
73	Ahmet Topuz	Kundura tamircisi			49/1	18 00	2 07	48
74	Yahya oğlu Aziz	Sandıkçı		Köyü	31	165 00	16 90	4 07
75	Salih oğlu İbrahim	Berber		Şairleyli	41	75 00	11 91	2 74

(Devamı altıncı sahfe)

Yazan: M. SAMİ KARAYEL

Padişah, Karaman diyarındaki iyi san'at-kârların hepsini İstanbul'a naklettirdi

Muharebede alınan esirlerin Padişah tarafından katillerine feraman verildi. Bunun sebebi vardı. Çünkü; Karamanlılar Osmanlılar aleyhine muharebeye teşvik eden aşiretler vardı.

Birçok Türk aşiretleri Osmanlı Türkleri tarafını iltizam eylediği halde bu aşiretler Osmanlı nizam ve intizamı altına girmeyi bir türlü kabul etmiyorlardı. Bunun sebebi de bu aşiretler yağmacı, garetçi aşiretlerdi. Karaman beyleri de bu aşiretler fazlaca yüz verdiklerinden daima onları kullanarak harbediyorlardı.

Halbuki son Lârende muharebelerinde bu aşiretler perişan edilmis ve birçokları esir alınmıştı.

Esirler kâmilan katledildiği cihetle, bu aşiretlerin tevabileri üzerinde tesirler vücutte getirdi.

Bu katil vak'asını haber alan aşiretler Adana hududunu aştlar. Dağ köşelerine iltica edenleri katledildiler.

Padişah; Karaman diyarında bulunan ne kadar mahir san'atkar

varşa en iyilerini ayırtıp İstanbul'a nakletti.

Padişah, bu işi yapmağa Mahmut Paşayı memur eyledi. Halk Mahmut Paşayı seviyordu. Alim, fadıl, münevver olan Mahmut Paşanın kıymetini medeni olan Konya daha ziyade takdir eylemişti.

Mehmut Paşa; esirlerin idam olunmamasını Padişahın rica eylemişti. Fatih; Veziriazamın itirazına şu cevabı vermişti:

— Bu adamların katli lâzımdır. İkide birde devletin başına gaile çıkarmaktadırlar. Nâsin rahatı için bu suretle hareket vücut vermek elzemdir, demişti.

Karamanlılar, Veziriazamın esirlerin katline itiraz ettiğini haber almışlardı. Bu sebeple Mahmut Paşayı daha ziyade sevmişlerdi.

Halbuki, Mahmut Paşanın düşüncesi hiç de doğru değildi. Evet; katletmek iyi bir hareket değildi.

Fakat, Kürt aşiretlerinin birçok kısmı Karaman beylerinin saflarında Osmanlı Türklerine karşı

daima cephe almış bulunuyorlardı.

Bu aşiretlerin beyleri ve ağaları hazır elde edildiklerinden tegallüp eden şahsiyetlerinin ortadan yok edilmeleri muvafıktı.

Fatihin yakını bulunan Zağnos Paşa, Veziriazamın Mahmut Paşanın rakibi idi. Zağnos Paşa; Veziriazamın olamadığından dolayı dilgirdi.

Fakat; Zağnos Paşa, yüksek meziyetlere sahip bir kumandan olduğunda hiçbir vakit Mahmut Paşa derecesinde âlim ve fadıl bir adam değildi.

Zağnos Paşa; Mahmut Paşanın idare tarzını adım adım takip ediyordu. Konyada Mahmut Paşanın halkı siyaneten yaptığı hareketi vesile ittihaz ederek Padişaha şü yolda çektiştiriyordu:

— Padişahım; Mahmut Paşa kullunuz, ehli san'atı iltimas edip Konyada bırakıyor. İradelerinizi yerine getiriyor.

Padişah; bu vazifeyi Mahmut Paşanın üzerinden alarak Mehmet Paşaya verdi. Mehmet Paşa da müstakim bir devlet adamı idi.

Mahmut Paşanın, ehli san'atı yurdundan etmemek için nezdî Padişahi de sukut ettiğini bildiği için yeni vazifesini ifrat derecede ileri götürdü.

Mevlevî Celebilerinden, ulemanın olan bazı zevatı da mahir sanatçıları diyerek İstanbul'a gönderileceklerin listesine ithal etti.

Bu sebepten Karaman uleması ve âyanı ayağa kalktı. Padişaha şikâyetçi oldular.

Adres: Babiâli Cağaloglu
kuşu köşesinde No. 43. Tel. 23859